Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

National Assembly for Wales
Children, Young People and Education Committee

Kirsty Williams, AC
Y Gweinidog Addysg
Llywodraeth Cymru

22 Mawrth 2019

Annwyl Kirsty

Y cod anghenion dysgu ychwanegol drafft: ymgynghoriad Llywodraeth Cymru

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 11 Rhagfyr 2018, yn nodi manylion ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ynghylch y Cod Anghenion Dysgu Ychwanegol drafft (y Cod drafft), a rheoliadau eraill.

Mae Adran 4 o Ddeddf Anghenion Dysgu Ychwanegol a Thribiwnlys Addysg (Cymru) 2018 yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru gyhoeddi Cod anghenion dysgu ychwanegol, ac mae adran 5 o'r Ddeddf honno'n nodi'r weithdrefn ar gyfer gwneud y Cod. Yn unol â'r weithdrefn honno, rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â phersonau penodedig cyn cyhoeddi Cod - ac mae'r Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn un o'r ymgyngoreion statudol a restrir yn y Ddeddf o dan adran 5(1), fel Pwyllgor perthnasol y Cynulliad Cenedlaethol.

Mae'r Pwyllgor yn falch iawn o ymateb i'r ymgynghoriad yn rhinwedd y rôl statudol honno. Wrth ymateb, roeddwn i'n credu y byddai hefyd yn ddefnyddiol rhoi rhywfaint o gefndir cysylltiedig â'n gwaith o graffu ar y Bil ADY, a'r broses a roddwyd ar waith i ystyried y Cod drafft. Credwn y bydd hyn yn helpu i roi cyd-destun ychwanegol i'n hymateb.

Ar ddechrau'r gwaith o graffu ar y Bil ADY, roedd y Pwyllgor yn awyddus i sicrhau bod y Cynulliad yn craffu arno cyn ei gyhoeddi. Yn unol ag argymhelliad 44 y Pwyllgor, diwygiwyd y Bil yng Nghyfnod 2 i ddarparu ar gyfer defnyddio gweithdrefn ychwanegol wrth wneud y Cod. Roedd hyn yn cynnwys ymgynghori â

Cynulliad Cenedlaethol Cymru
Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1NA
SeneddPPIA@cynulliad.cymru
www.cynulliad.cymru/SeneddPPIA
0300 200 6565

National Assembly for Wales
Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1NA
SeneddCYPE@assembly.wales
www.assembly.wales/SeneddCYPE
0300 200 6565

“Phwyllgor perthnasol y Cynulliad” a chael cymeradwyaeth y Cynulliad i'r Cod drafft.

Fel un o'r ymgyngoreion statudol, ystyriodd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg y ffordd orau o fynd ati i graffu ar y Cod drafft er mwyn cyfrannu'n effeithiol at ymgynghoriad y Llywodraeth. Cytunodd y Pwyllgor i sefydlu 'gweithgor' a fyddai’n ymgysylltu’n uniongyrchol â rhanddeiliaid arbenigol i drafod manylion y Cod drafft ac i gyfrannu at ymateb ffurfiol y Pwyllgor i'r ymgynghoriad. Wrth wneud hynny, roeddem yn ymwybodol o’r angen i beidio â dyblygu ymgynghoriad Llywodraeth Cymru ac aethom ati, ar sail hynny, i ymgynghori â rhanddeiliaid gan eu hannog i gyflwyno’u hymateb eu hunain i'r ymgynghoriad.

Prif bwrpas y gweithgor felly oedd cael barn rhanddeiliaid arbenigol am gynnwys y Cod, gan holi a yw'n bodloni anghenion rhanddeiliaid / ymarferwyr ac, yn bwysicaf oll, a fydd yn helpu i roi darpariaethau'r Ddeddf ADY ar waith yn effeithiol er mwyn cynorthwyo dysgwyr ag ADY.

Roedd aelodau'r gweithgor yn cynnwys cynrychiolwyr o nifer o sefydliadau a oedd wedi cyfrannu at waith y Pwyllgor pan fu’n craffu ar y Bil ADY yn ystod ei hynt drwy'r Cynulliad. Roedd y Pwyllgor am adeiladu ar y gwaith craffu blaenorol hwn, a'r gwaith manwl a wnaed ar y cyd â rhanddeiliaid. Roedd dwy ran i’r trafodaethau:

> **Rhan 1** - ystyriodd y gweithgor ddadansoddiad o’r ymrwymiadau a gafwyd gan Lywodraeth Cymru yn ystod y gwaith o graffu ar y Bil. Roedd y dadansoddiad hwn hefyd yn ystyried y materion a godwyd yn ystod y briff technegol a baratowyd gan swyddogion Llywodraeth Cymru ar 30 Ionawr 2019.
>
> **Rhan 2** - gofynnwyd i aelodau'r gweithgor arwain trafodaeth fwy cyffredinol ar y Cod drafft i dynnu sylw at unrhyw feysydd a oedd yn peri pryder, neu feysydd lle'r oeddent yn credu y byddai'r Cod drafft yn gweithio'n dda.

Cafodd y Pwyllgor sylwadau ysgrifenedig hefyd gan sefydliadau a oedd yn rhan o'r gweithgor, ond nad oeddent, yn anffodus, yn gallu dod i gyfarfod y Grŵp ar 13 Chwefror. Cafodd y gweithgor gopi o’r sylwadau ysgrifenedig ymlaen llaw a chawsant eu trafod yn y cyfarfod.

Cylch gwaith y Pwyllgor

Nodir ymateb manwl y Pwyllgor i gynnwys y Cod drafft yn yr Atodiad i'r llythyr hwn. Mae'r ymateb manwl hwn yn seiliedig ar y tabl a oedd yn sail i drafodaethau'r gweithgorau, ac mae'n cynnwys:

- manylion yr ymrwymiadau a gafwyd gan Lywodraeth Cymru yn ystod hynt y Bil drwy'r Cynulliad a sut y mae'r Cod drafft yn ymdrin â'r rhain (Rhan 1 o'r tabl)
- manylion materion eraill a godwyd gan randdeiliaid (Rhan 2 o'r tabl);
- crynodeb o farn rhanddeiliaid am yr ymrwymiadau a materion eraill; a
- barn a chanfyddiadau'r Pwyllgor am bob un o'r meysydd a drafodwyd.

Mae'r Pwyllgor yn annog Llywodraeth Cymru i ystyried yn ofalus y dystiolaeth a gyflwynwyd gan y gweithgor, a chanfyddiadau'r Pwyllgor. Rydym yn gwbl ymwybodol bod y broses o ddrafftio'r Cod yn broses barhaus a bod angen i'r Cod terfynol gael ei osod gerbron y Cynulliad a'i gymeradwyo ganddo cyn y gellir ei gyhoeddi. Felly, bydd y Pwyllgor yn ystyried ymateb Llywodraeth Cymru i'r ymgynghoriad ac, os yw'n briodol, bydd yn cyflwyno adroddiad i'r Cynulliad ei ystyried wrth benderfynu a ddylid cymeradwyo'r Cod.

Hoffai'r Pwyllgor ddiolch i bawb a gyfrannodd at drafodaethau'r gweithgor, naill ai yn ystod y cyfarfod, neu drwy anfon sylwadau ysgrifenedig. Roedd y rhain yn cynnwys cynrychiolwyr SNAP Cymru, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, Cymdeithas Genedlaethol Plant Byddar, Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg, Coleg Brenhinol y Therapyddion Lleferydd ac Iaith, Plant yng Nghymru, Coleg Brenhinol y Therapyddion Galwedigaethol, Mudiad Meithrin, Cymdeithas Seicolegwyr Addysg, Cydffederasiwn y GIG a Swyddfa Comisiynydd Plant Cymru.

Dyma'r tro cyntaf i'r Pwyllgor sefydlu gweithgor i ystyried darn penodol o waith, ac mae cyfraniad y rhanddeiliaid arbenigol hyn wedi helpu i sicrhau ein bod wedi craffu mor effeithiol â phosibl yn yr amser byr a oedd ar gael.

Mae'r Pwyllgor yn gwbl ymwybodol fod y rhanddeiliaid / sefydliadau hynny a fu'n ymwneud â'r grŵp hefyd am gyflwyno'u hymateb eu hunain o bosibl i ymgynghoriad Llywodraeth Cymru - a byddem yn eu hannog i wneud hynny. Mae'n hanfodol bod Llywodraeth Cymru yn clywed gan y rhai sy'n darparu cymorth i'n plant a'n pobl ifanc – waeth beth yw eu rôl. Cafodd Deddf 2018 groeso cyffredinol.

Wrth gyflwyno'r system newydd sy'n cynorthwyo plant a phobl ifanc Cymru sydd ag ADY mae'n hanfodol ein bod yn creu’r Cod ADY iawn fel y gall fod yn sylfaen effeithiol i’r ddeddfwriaeth.

Yn gywir

Lynne Neagle AC
Cadeirydd